

A day on the train to life

Opis: **A day on the train to life** stanowi pakiet scenariuszy zajęć profilaktycznych adresowanych do młodzieży i młodych dorosłych opartych o wydarzenia:

- **Blizny. Czytanie performatywne. Galeria Anty Modern Slavery.**

- **Anty Modern Slavery Art Day**

- **Warsaw Eats Slaves. Interwencja performatywna**

- **Anty Modern Slavery „Jaguary” wyk. ZERO**

Zajęcia profilaktyczne łączą i uzupełniają ww. wydarzenia, łącząc obraz, tekst i dźwięk, ich celem jest przełożenie wydarzeń artystycznych na profesjonalny wymiar profilaktyczny i psychoedukacyjny – do realizacji w ramach uniwersalnej profilaktyki problemowej.

Cele merytoryczne: podniesienie świadomości i wiedzy na temat pracy przymusowej, wzmocnienie kompetencji młodych ludzi ograniczających uleganie manipulacji i zniewoleniu, praca na wartościach; są to także założone spodziewane rezultaty.

Założenia merytoryczne opierają się na aktualnej wiedzy naukowej (patrz literatura: Gaś, Szymańska, Ostrowska, Ostaszewski i in.,) która:

- pokazuje aktualne zagrożenia dla bezpieczeństwa psychofizycznego młodych ludzi
- potwierdza (zrealizowanymi badaniami), że nie wystarczy wzmacniać kompetencje czyli konkretne umiejętności młodych ludzi (np. umiejętność odmawiania, asertywność..), należy równolegle budować, wzmacniać i osadzać hierarchię wartości, które to oba działania łącznie stanowią istotny czynnik chroniący w obszarach wywierania presji i wchodzenia młodych ludzi w zachowania ryzykowne; pozostałe czynniki - jak więzi społeczne i relacje – nieodmiennie mają silny wpływ (tak chroniący jak i może się zdarzyć, że zagrażający)

Realizatorzy: realizatorami scenariuszy zajęć profilaktycznych mogą być osoby pracujące z młodzieżą i młodymi dorosłymi; w celu popularyzacji tematyki warto rozważyć przygotowanie szkolnych specjalistów w szkołach średnich, ośrodkach socjoterapeutycznych, placówkach socjalizacyjnych, zakładach wychowawczych i poprawczych – poprzez ich udział w szkoleniu (ok. 2-3 godzinnym, w formie zdalnej)

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

realizowanym przez Fundację La Strada przygotowującym ich do przeprowadzenia zajęć profilaktycznych w swoich szkołach/placówkach.

Pakiem podstawowych materiałów dla realizatora jest: dostęp do ww. wydarzeń (*Blizny*, *Interwencja performatywna*, *Jaguary*), krótkie nagranie z przesłaniami od artystów (osoby znaczące), plakaty (Art. Day) i scenariusze zajęć profilaktycznych.

Pomoce do zajęć: ekran/rzutnik/tablica multi aktywna (*Blizny*, *Interwencja performatywna*, *Jaguary*), ściana z umieszczonymi dużymi plakatami (Art. Day), kartki, flipchart, markery, zakreślacze lub kredki

Czas trwania zajęć: każdy scenariusz zajęć profilaktycznych - 1 godzina lekcyjna

Wprowadzenie: idea zajęć sprowadza się do zaproszenia młodych ludzi – uczestników zajęć, aby wyobrazili sobie, że dostali bilety na podróż pewnym pociągiem, do którego teraz wszyscy wsiadają, ludzie w przedziałach spotykają się ze sobą, rozmawiają o różnych sprawach, po drodze są różne stacje/przystanki. Wprowadzona teatralność nawiązuje do artystycznej formy projektu. Kolejne stacje odnoszą się do poszczególnych wydarzeń, na każdej z nich uczestnicy zdobywają istotną wiedzę oraz wzmacniają swojej osobiste kompetencje i umiejętności, w szczególności w obszarze rozumienia istoty pracy przymusowej i powiązanych mechanizmów ekonomicznych/psychospołecznych, rozpoznawania i obrony swoich wartości, ochrony przed manipulacją, rozumienia mechanizmów manipulacji, wzmacniania umiejętności i gotowości do poszukiwania pomocy.

Lieratura:

Ostaszewski, K., Okulicz-Kozaryn, K., Sochocki, J.M., Sokołowska, M., Szymańska, J. (2016). *Jak zadbać o jakość w profilaktyce. System Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego*. Warszawa: Fundacja ETOH.

Ostrowska, K. (1998). *W poszukiwaniu wartości*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Szymańska, J. (2015). *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki*. Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji.

seria: Monografie WSEI (eBook):

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2019). *Profilaktyka zachowań ryzykownych w teorii i praktyce*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2018). *Psychoprofilaktyka w świecie zagubionych wartości*.

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2017). *Profilaktyka szkolna wobec wyzwań współczesności – koncepcje, badania, propozycje rozwiązań*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Gaś, Zb., B. (red. naukowa). (2016). *Nowe wyzwania profilaktyki*. Lublin: Wyd. Wyższa szkoła Ekonomii i Innowacji.

Scenariusz profilaktyczny STACJA BLIZNY do wydarzenia *Blizny. Czytanie performatywne. Galeria Anty Modern Slavery*.

Przebieg zajęć:

Powitanie, przedstawienie się prowadzącego/prowadzących, wprowadzenie do tematu

Zaproszenie uczestników zajęć:

Dziś chcę/chcemy Was zaprosić do podróży wyjątkowym pociągiem. Wyobraźcie sobie, że dostaliście bilety na podróż pewnym pociągiem, wyglądają bardzo ciekawie. Niewiele wiecie, ale zagadkowość tej podróży i obietnica niezapomnianych wrażeń pociąga, zachęca... Więc wsiadacie do pociągu, w przedziałach spotykacie różnych ludzi, rozmawiacie, a po drodze mijacie różne stacje/przystanki.

Właśnie zbliżamy się do pierwszej stacji, która nazywa się BLIZNY

Prowadzący wyświetla *Blizny* – 39 minut. W trakcie projekcji moderuje dyskusję grupową, robi stop klatki

Dyskusja grupowa: (prowadzący porządkuje pomysły uczestników, zapisuje na arkuszu/flipcharcie)

Co się wydarzyło?

Co to jest manipulacja?

Na czym polega siła manipulacji w *Bliznach*?

Jakie mechanizmy manipulacji zobaczyliście?

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.

Mini wykład uczestniczący:

ABCadło wiedzy o mechanizmach manipulacji w pigułce - prowadzący pokazuje i nazywa mechanizmy manipulacji widoczne w *Bliznach*. Wykorzystuje krótkie wypowiedzi aktorów odczytujących poszczególne role, reżysera – jako osób znaczących dla uczestników.

Porządkuje wiedzę młodzieży o mechanizmach manipulacji i pokazuje je w sztuce: usidlenie, uzależnienie ekonomiczne, szantaż emocjonalny, zastraszanie, izolacja, alienacja społeczna, zerwanie relacji z bliskimi, pranie mózgu, prowokacja, reguła wzajemności, reguła zaangażowania i konsekwencji, reguła lubienia i sympatii, reguła autorytetu, ingracja, manipulowanie własnym wizerunkiem, podnoszenie wartości drugiej osoby i potem zaniżanie, deprecjacja innych, wzbudzanie poczucia winy, kontrola, huśtawka emocjonalna, tworzenie sytuacji stresowych, dezorientacja, wyuczona bezradność, zasada wzajemności.

Czy zgodzicie się ze mną, że **STACJA BLIZNY** tak naprawdę nosi nazwę **STACJA MANIPULACJA**?

Prowadzący podsumowuje: *poznaliśmy mechanizmy i różne techniki manipulacji, ta wiedza pozwoliła nam zrozumieć czego została pozbawiona główna bohaterka (nazywa je: relacje - rodzina, kompetencje, wartości).*

Jak myślicie, czy wiedza o mechanizmach i użytych technikach manipulacji oraz zastanowienie (refleksja) o tym czego ją to pozbawia pomogłyby podjąć jej najlepszą dla niej decyzję? – swobodne wypowiedzi i refleksje końcowe uczestników.

Prowadzący dziękuje wszystkim za aktywny udział w zajęciach.

Autorka scenariusza: Bożena Gwizdek

Scenariusz powstał w ramach projektu Galeria Anty Modern Slavery.

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG.